

ด่วนที่สุด
ที่ กต ๐๗๐๔/ ๓๐๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส8518
วันที่ : ๓3117/56
วันที่ : 07 มี.ค. 56 เวลา : 13:46

กระทรวงการต่างประเทศ สวท 3/65
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐ 7 มี.ค. 56
14.55

๗ มีนาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับ
รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ว่าด้วยความร่วมมือในการส่งเสริม
การทำเกษตรแบบมีสัญญาภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-
เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างบันทึกความเข้าใจฯ และคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวว่าด้วยความร่วมมือ
ในการส่งเสริมการทำเกษตรแบบมีสัญญาภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-
เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy:
ACMECS) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ไทยได้ริเริ่มกรอบความร่วมมือ ACMECS เมื่อปี ๒๕๔๖ ในสมัย
พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อส่งเสริมความเจริญทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดน และ
ลดช่องว่างรายได้และการพัฒนาระหว่างประเทศลุ่มน้ำโขง โดยมีโครงการสำคัญประการหนึ่ง คือ การ
ทำการเกษตรแบบมีสัญญา (contract farming) ซึ่งที่ประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๑ เมื่อปี ๒๕๔๖
ที่เมืองพุกามได้รับรองไว้ในปฏิญญาพุกาม และที่ประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๒ ที่กรุงเทพฯ เมื่อปี
๒๕๔๘ เห็นชอบให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและให้จัดทำบันทึกความเข้าใจเรื่องการทำเกษตรแบบ
มีสัญญาระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

๑.๒ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ คณะรัฐมนตรีมีมติมอบหมายให้กระทรวง
การต่างประเทศประสานงานกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเร่งรัดจัดทำบันทึกความเข้าใจฯ ดังนั้น
กระทรวงการต่างประเทศจึงได้จัดทำร่างบันทึกความเข้าใจฯ ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) และเวียนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยพิจารณาให้
ความเห็นก่อนที่จะส่งให้ฝ่ายลาว อย่างไรก็ตาม ทั้งสองฝ่ายยังไม่สามารถตกลงกันได้และมีการ
แลกเปลี่ยนร่างโต้ตอบของบันทึกความเข้าใจดังกล่าวมาเป็นระยะๆ โดยฝ่ายลาวส่งร่างโต้ตอบของ
บันทึกความเข้าใจฯ ให้ฝ่ายไทยครั้งล่าสุดเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๖ ซึ่งไทยได้แก้ไขและส่งร่าง
โต้ตอบกลับไปเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

๑.๓ สปป. ลาวจะเป็นเจ้าภาพการประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่
๑๑-๑๓ มีนาคม ๒๕๕๖ ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันว่า หากสามารถเร่งรัดให้ลงนามบันทึกความเข้าใจฯ
ได้ในช่วงการประชุมจะทำให้มีการดำเนินการรองรับการทำเกษตรแบบมีสัญญาระหว่าง
สองประเทศ และจะมีส่วนช่วยให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อการดำเนินการ

ในภาพรวม...

ของ บรม. (๕) รับที่ 1047
รับที่ ๗๕.๑.56 เวลา ๑.๒๐ น.

ในภาพรวมของ ACMECS และการพัฒนาเศรษฐกิจบริเวณชายแดน ในการนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยและ สปป. ลาว ได้หารือกันเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ในระหว่างการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส ACMECS ที่เวียงจันทน์และสามารถหาข้อยุติในสาระสำคัญได้แล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่จะมีการประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๓ มีนาคม ๒๕๕๖ และการลงนามบันทึกความเข้าใจ ซึ่งถือว่าเป็นโครงการสำคัญภายใต้กรอบความร่วมมือ ACMECS ในระหว่างการประชุมดังกล่าวจะเป็นผลสำเร็จประการหนึ่งของกรอบความร่วมมือ ดังนั้น กระทรวงการต่างประเทศจึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๖

๔. สาระสำคัญ/ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ วัตถุประสงค์ ร่างบันทึกความเข้าใจฯ มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการของไทยในการนำเข้าสินค้าเกษตรเป้าหมายซึ่งประเทศไทยผลิตไม่เพียงพอและมีนโยบายส่งเสริมให้ไปปลูกในประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้ไทยมีความมั่นคงในเรื่องผลิตผลทางการเกษตรซึ่งใช้เป็นวัตถุดิบ เช่น ถั่วเหลือง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรจะเป็นไปตามความตกลงการค้าสินค้าอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA) ซึ่งไทยมีพันธกรณีไว้แล้วภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) โดยทั้งสองประเทศยังสามารถคงสิทธิในการใช้มาตรการภายใน

๔.๒ เนื้อหา ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ประกอบด้วย ๖ ส่วน ได้แก่ (๑) การตลาดหรือประเด็นเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรที่ทั้งสองประเทศกำหนด (๒) กลไกการประสานงาน (๓) การอำนวยความสะดวก (๔) ความร่วมมือทางวิชาการ (๕) การระงับข้อพิพาทอย่างฉันทมิตร (๖) การมีผลบังคับใช้และยกเลิกบันทึกความเข้าใจฯ

๔.๓ การดำเนินการ ในการดำเนินการแต่ละปี คณะกรรมการจัดทำแผนการลงทุนเกษตรแบบมีสัญญากับประเทศเพื่อนบ้านซึ่งประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง และกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์เป็นฝ่ายเลขานุการจะจัดทำแผนการลงทุน ซึ่งจะกำหนดชนิดพืชเป้าหมาย พื้นที่ และผู้ประกอบการ นอกจากนี้ ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ได้กำหนดให้ทั้งสองฝ่ายตั้งคณะกรรมการร่วมทวิภาคี (Joint Bilateral Working Committee) เพื่อเป็นกลไกประสานงานและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น โดยกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานประสานงานของไทยในคณะกรรมการดังกล่าว

๔.๔ สิทธิประโยชน์ของผู้ประกอบการ ทั้งสองฝ่ายตกลงที่จะอำนวยความสะดวกแก่ภาคเอกชนที่ร่วมโครงการ เช่น การให้ข้อมูล การจัดหาที่ดิน รวมทั้งการอำนวยความสะดวกในการนำผลผลิตจาก สปป. ลาว เข้าประเทศไทย และประเด็นสำคัญคือ สปป. ลาว จะให้สิทธิพิเศษทางภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ แก่ผู้ประกอบการที่ลงทุนภายใต้โครงการนี้ในการนำเข้าวัสดุอุปกรณ์ เช่น เครื่องจักร ปุ๋ย และเมล็ดพันธุ์พืช

๔.๕ การระงับข้อพิพาท ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ไม่มีข้อบทให้ระงับข้อพิพาท ด้วยการบังคับทางกฎหมายแต่กำหนดให้ใช้วิธีการปรึกษาหารือในคณะกรรมการร่วมทวิภาคี

๔.๖ ร่างบันทึกความเข้าใจฯ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนลงนาม อย่างไรก็ตาม ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ไม่เป็นหนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตประเทศไทยหรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน เนื่องจากมีสาระสำคัญเป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสองประเทศด้านการเกษตรแบบมีสัญญา โดยกำหนดให้ไทยต้องอนุญาตให้นำเข้าผลผลิตทางการเกษตรโดยยกเว้นภาษีศุลกากรตามความตกลงการค้าสินค้าอาเซียน (ATIGA) ซึ่งไทยเป็นภาคีและรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบความตกลงดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๒

๕. ประเด็นที่เสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๕.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวว่าด้วยความร่วมมือในการส่งเสริมการทำเกษตรแบบมีสัญญาภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS)

๕.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจฯ ข้างต้น

๕.๓ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสารดังกล่าวที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา)

รองนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๕๗ (พนม)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๐